

Jak na řepku

Ing. Pavel Talich; Agromanuál

V čase slučování velkých chemických společností v ještě větší, však odborné konference jimi pořádané probíhají ve stejném formátu. Nejinak tomu bylo i u společnosti Dow AgroSciences. Tentokrát byla pozornost věnována pěstování řepky ozimé v České a Slovenské republice.

V úvodním vystoupení se především **obchodu s komoditami** věnoval Ing. Martin Volf (SPZO). Ceny komodit jsou určovány ve světě a to v USA, Brazílii a Argentině, zeměmi které jsou největšími producenty hlavních obilnin a olejnin. Celosvětově produkce řepky jako druhé olejninu po sóji neroste. V Evropě v posledních letech produkce řepky kolísá. Ve sklizňovém roce 2017 byla neúroda jak u nás, tak i v Německu. Naopak úspěšně sklizně proběhly ve Francii, Velké Británii, Polsku, ale také na Slovensku a v Rumunsku. Světové zásoby sóji jsou vysoké a ovlivňují cenu olejnin. Cena řepky je dole a nelze očekávat její velký nárůst. Odhaduje se pro sklizeň 2018 její výše na úrovni 9500 až 10 000 Kč/t maximálně. Co lze očekávat pro další období? Zatím je u nás dobrý a příznivý průběh zimy pro řepku, což neplatí pro jiné země. Avšak vysoké zásoby sóji budou krotit ceny řepky. Je zde také reálné nebezpečí importu levných biopaliv z Argentiny a Malajsie. Příznivé pro pěstování řepky je rozhodnutí Rady Evropy, která schválila 7% podíl přimíchávání biopaliv 1. generace v EU.

Historií **regulace plevelů v řepce** začal své vystoupení Doc. Ing. Miroslav Jursík, Ph.D. (ČZU Praha). Postupně dochází a bude stále více docházet k omezování použití účinných látek pesticidů pro preemergentní aplikace. Ohroženy jsou metazachlor i clomazone. Klimatická změna ovlivňuje také použití preemergentních herbicidů, kterým buď chybí voda nebo jsou splaveny přívalovými dešti a šíří se odolné plevele proti řepkovým herbicidům, jako jsou kakosty, zeměděm, úhorník a brukvovitě plevele. Aplikáční termíny dosavadních postemergentních herbicidů jsou omezené. Týká se to Butisanů, Galery Podzim a Kerbu. Avšak nové postemerget-

ní herbicidy umožňují nová řešení plevelů v řepce. Je to trojskožlový Metazamix pro preemergentní a postemergentní ošetření řepky. Je možné a vhodné jej kombinovat s přípravkem Cirrus (PRE). Dále je to Belkar s novou účinnou látkou halauxifen a picloramem pro postemergentní ošetření. Přípravek má široké aplikační okno, účinkuje i při nižší teplotě. Má vysokou účinnost na svízel, kakosty a zeměděm, nadstandardní na mák, úhorník, peníze, hluchavky, merlík a ptačinec. Lze jej také kombinovat s přípravkem Metazamix nebo s Galerou Podzim (POST). Výhodou postemergentního ošetření je cílená regulace plevelů, menší závislost na vlhkosti půdy, snížení nákladů, eliminace problému s výsevem následné plodiny po přírodním zaořání řepky a také lepší účinnost na plevele.

Škůdci řepky a možnosti ochrany proti nim byli tématem vystoupení doc. Ing. Jana Kazdy, CSc. (ČZU Praha). Byť podíl insekticidů na celkové spotřebě pesticidů do řepky činí cca 10 %, jejich spotřeba u nás narůstá. Může za to i zákaz neonikotinoidních mořidel do řepky. Důsledkem je i v EU podle pěstitelů řepky pokles výnosů o 0,5–2,2 %, nárůst aplikací insekticidů o 0,2–2,7 postřiků na 1 ha a celkové ztráty jsou odhadovány na 530 milionů Euro ke konci roku 2015. A v neposlední řadě došlo k dalšímu uvolnění emisí 80 milionů tun oxidu uhličitého do ovzduší a na foliární aplikace insekticidů se spotřebovalo o 1,3 miliardy m³ vody více. Při výběru insekticidů je třeba brát vážně do úvahy rezistentní populace škůdců vůči různým účinným látkám a dodržovat antirezistentní strategii. Také upozornil na fakt, že registrované směsi Atoniku s dalšími přípravky v povolených dávkách jsou netoxické pro včely. Mimo jiné ve svém vystoupení představil také webo-

vou aplikaci <https://vcelstva.czu.cz>. Zde mohou včelaři i pěstitelé najít zajímavé informace a mohou jim pomoci v ochraně včel při aplikaci přípravků na ochranu rostlin. Jen je třeba začít.

Houbové choroby a regulace porostů jsou témata, která u řepky spolu souvisí. Systém ochrany řepky před chorobami od podzimu přes jaro až po kvetení řepky představil Ing. Roman Hnilička, Ph.D. (SPZO). Na podzim bývá hlavním původcem onemocnění řepky *Phoma*. A je to nejlepší období k jejímu omezení. Do zimy je třeba také řepku dobře morfologicky připravit, proto se používají fungicidy s různou silou regulace řepky, podle jejího vzrůstného stavu. Na jaře se může objevit *Verticillium*, které postupně nabývá na významu. Pokud se na jaře dobře omezí stonkové krytonosci, omezíme tím významně také napadení stonků řepky fomou. A v květu je objevuje nejškodlivější původce onemocnění řepky - *Scelerotinia sclerotiorum*. Vůči kterému je k dispozici řada účinných fungicidů. Cílem ochrany řepky jsou zdravé stonky při její sklizni. Vyskytují se i další původci chorob řepky, ale jejich škodlivost není tak významná, či nejsou proti nim povolené přípravky.

Osiva řepky a kukuřice od firmy Pioneer představil Ing. Přemysl Studničný. Pro hybridy silážní kukuřice je charakteristická vysoká kvalita a výnos. Hlavními hybridy pro rok 2018 jsou hybridy P8201 s FAO 240 a P9012 s FAO 290. Výnos je stabilní a jsou adaptabilní různým pěstitelským podmínkám. Pro zrnovou kukuřici je požadován vysoký výnos zrna a rychlé uvolňování vody ze zrna. Základem je šlechtění na odolnost vůči suchu, potom hybridy patří do skupiny Optimum AQUAmax. U řepky ozimé se mimo jiné zaměřují na polotrasličí odrůdy, kde je hlavním hybridem PX113

a novinkou v sortimentu tradičních hybridních odrůd je to PT271. V nabídce jsou Clearfield odrůdy řepky a odrůdy s odolností vůči *Plasmiodiophora brassicae*.

Systémem ochrany řepky od setí až po sklizeň se zabýval Ing. Petr Portych (Dow AgroSciences). Představil také novinky pro regulaci plevelů v porostech řepky. Přípravky Metazamix a Belkar jsou určeny pro kompletní odplevelení řepky od dvouděložných plevelů včetně problematických kakostů, zeměděm, úhorníku, máku, ale také svízele přítuly, heřmánkovců, merlíků, hluchavek a dalších plevelů. Sled Metazamix (1,0 l/ha) po zasetí a následně Belkar (0,25 l/ha) postemergentně patří k nejúčinnějším odplevelením řepky. Metazamix je možno použít v tank-mixu s Cirrussem po zasetí. Rovněž lze Metazamix + Belkar použít po vzejtí řepky - postemergentně. Další novinkou tentokrát pro pěstitele obilnin je herbicid Zypar obsahující arylex a florasulam. Přípravek je bez omezení použit v II. ochranném pásmu vod, bez omezení následných plodin a s možností aplikace od časného jara do fáze 45 BBCH obilniny. Je povolen do ozimů a jařin s výjimkou ovsa.

V závěru vystoupil Prof. Ing. Jan Vašák, CSc. se zhodnocením situace v agrárním sektoru. Také doporučil **jak zvýšit výnosy řepky**. Je třeba zvýšit výsevky s ohledem na sucho, pozdní setí, chudé půdy. Používat kvalitní osivo včetně jeho ošetření stimulatory a kvalitně zasetí. Využívat podpatové hnojení hnojiv s nízkým obsahem dusíku a zařadit předzimní hnojení dusíkem vzhledem k růstu kořenů. Rovněž je třeba začít věnovat pozornost kořenovým chorobám s využitím fungicidních látek jak na bázi chemické, tak i biologické.

§